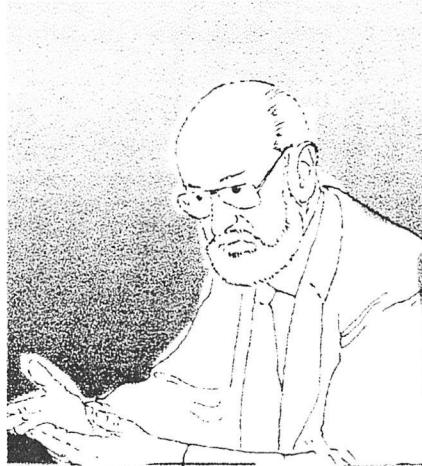

Josep Maria Llompart: Obra per a lectors infantils? L'home

Felip Munar i Munar

Hi ha persones la veu de les quals es converteix en una lliçó de dicció quan converses amb elles, que t'hi pots passar llargues estones emportat per la insinuant ironia de cada frase, per la cadència i el ritme que envolta la comunicació, per la transcendència de cada idea que, com aquell qui no vol, conforma tot un corrent gairebé alienador envers cada una de les situacions exposades en la conversa. La situació esdevé sota l'influx d'un alè misteriós que fa perdre la noció d'espai i de temps. Aquestes persones són un luxe, un meravellós exponent d'allò que el caire humà pot arribar a copsar en totes les vessants creatives de la imaginació i la realitat.

Josep Maria Llompart (Palma, 23 de maig de 1925) és una d'aquestes persones: una humanitat que desborda qualsevol intent de supèrbia, una intel·ligència sublim posada a l'abast de l'interlocutor, una facilitat corprenedora de transportar-te al lloc i a l'espai més inimaginable. No hi ha parts i quarts, no hi ha capelletes ni hipocresies congriades: la paciència d'aquest home no té hora ni límit intel·lectual, ni tan sols mala fe. En una altra època Llompart hagués estat trobador de la Fina Amor, cavaller errant, un Robin bondadós però ferm i

intransigent amb els ideals que conformen la seua existència; Llompart, sense cap insinuació de contrarietat, no cedeix ni un sol pam en la lluita que mantén contra la ignorància, la mala llet, el defici dels qui solen manar i les turbulències capcioses dels individus defensors del "bil·l·güismo" sempre tan ben entès per aquests que ho demanen.

Llompart no té cap recull específic per als lectors infantils; tanmateix no hi creu amb l'anomenada "literatura infantil". ¿Es que hi ha una edat determinada per copsar la bellesa, el ritme, l'harmonia, la musicalitat?. Ell mateix confessa que s'ho passà d'allò més bé llegint, quan tot just era infant, *El Quijote*, i que aquesta obra no fou escrita precisament per a nins. O també *La Divina Comèdia* en la seua adolescència; reconeix que no

entenia tot el que llegia però gaudia del que llegia, en copsava la màgia i el misteri, l'equilibri i la proporció. I, des de sempre, *La Iliada*, com un somni que ha sortit del temps i l'espai. S'escriu, es construeixen històries, se n'inventen, es reflecteix un sentiment, la realitat... es fa literatura i el lector en percep i n'endevina allò que li desperta quelcom que ja sentia, o li retreu un nou horitzó, o senzillament, la composició dels mots i les frases el traslladen al mateix lloc del somni, on les ones són tan intenses que deixen de sentir-se. El misteri poètic, vet aquí la clau externa de la creació de Llompart quan parlem de "literatura infantil"; creu que quan s'escriu pensant amb els infants l'obra s'hauria d'omplir de misteri i s'hauria de buidar de contingut intel·lectual; aconseguir omplir de trivialitat els temes transcendents. Llompart creu que els infants tenen una capacitat extraordinària per captar les expressions poètiques; quan aquests nins comencen a envoltar-se del fet cultural perden aquesta mena de do ja irrecuperable (ell ho anomena "virginitat cultural"). Malgrat tot Llompart no s'està de reflectir tota la cruïlla dels mots descarnats, sense cap tipus de contemplació; només el ritme de cançoneta fa que sembli una composició per a nins i

pugui ser declamada amb la més absoluta naturalitat.

Fins ara Josep Maria Llompart no ha publicat cap recull adreçat especialment al públic infantil; malgrat això dins la majoria de llibres que ha escrit sempre hi ha pinzellades o fins i tot apartats sencers, que ben bé podrien esdevenir lectures i reculls per a nins. "L'auca del capità Antoni" dels *Poemes a Mondragó*, la "Cançó d'anar a escola" de *Memòries i confessions d'un adolescent de casa bona*, la segona part de *Jerusalem*, la "Cançó de tots els camins (Interludi lleuger per a infants de

bona casa)", o, dins el mateix llibre, la "Cançó de bres" que pertany a la tercera part. Algunes poesies de la secció Morsamor del seu darrer llibre, *Spiritual*, el ritme de les quals fa pensar més amb les cançons mallorquines que no amb la nuesa i severitat de llur fons.

Però el darrer projecte de Llompart sí que serà un recull de composicions -la majoria ja publicades a d'altres llibres- adreçades a uns lectors més o manco juvenils. Es tracta de l'obra *Camins* que sortirà amb il·lustracions i editat per na Joana Serra de Gaieta a la col·lecció

"Vell Marí". Vet aquí una de les poesies inèdites que apareixeran al recull:

CAMINS DE ROMA

*Tots els camins duen a Roma,
un estel fita cada nord.
Si ales al cor bat la coloma,
barca novella albira port.*

*Al port de Roma l'Emperaire
grím poles dreça de salut,
Papa Gregori signa l'aire
tot beneint el benvingut.*

*Arribaràs un bell migdia,
tots els camins t'hi portaran
(si és que en el cor el sol et nia
i ombres deixata pel mar gran).*

Llompart als inicis dels anys setanta... Foto: Arxiu Xesc Amengual